

SLUŽBENE NOVINE TUZLANSKOG KANTONA

GODINA 16 • TUZLA, UTORAK 10. NOVEMBAR 2009. GODINE • IZDANJE NA BOSANSKOM JEZIKU • BROJ 12

450

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka c) Ustava Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlansko-Podrinjskog kantona“, br. 7/97 i 3/99 i „Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 i 10/04), na prijedlog Vlade Tuzlanskog kantona, Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj dana 13.10.2009. godine, donosi

ZAKON

O PREDŠKOLSKOM ODGOJU I OBRAZOVANJU

I. OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet zakona)

(1) Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju uređuje se predškolski odgoj i obrazovanje djece od šest mjeseci života do polaska u osnovnu školu (u daljem tekstu: djece predškolske dobi), a posebno:

- a) principi i ciljevi predškolskog odgoja i obrazovanja,
- b) funkcije predškolskog odgoja i obrazovanja,
- c) osnivanje i organizacija predškolskih ustanova,
- d) programi predškolskog odgoja i obrazovanja,
- e) stručni standardi za zaposlenike,
- f) upravljanje i rukovođenje predškolskim ustanovama,
- g) finansiranje predškolskog odgoja i obrazovanja,
- h) pedagoška dokumentacija i evidencija,
- i) stručni nadzor i nadzor nad provođenjem zakona te zaštitna prava,
- j) i druga pitanja.

(2) Principi, ciljevi i standardi utvrđeni ovim zakonom i na osnovu ovog zakona u praktičnoj primjeni ne mogu se smanjivati.

Član 2. (Djelatnost predškolskog odgoja i obrazovanja)

(1) Predškolski odgoj i obrazovanje je početni stepen jedinstvenog sistema odgoja i obrazovanja, koji se ostvaruje kroz programe sa ugrađenom zajedničkom jezgrom.

(2) Predškolski odgoj i obrazovanje kao sastavni dio odgojno-obrazovnog sistema Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Kanton) je prvi, poseban i specifičan stepen odgojno-obrazovnog sistema koji obuhvata: odgoj, obrazovanje, njegu, zdravstvenu i socijalnu zaštitu djece predškolske dobi.

(3) Predškolski odgoj i obrazovanje predstavlja djelatnost od posebnog interesa.

Član 3.

(Osnovne obaveze nadležnih obrazovnih vlasti)

(1) U skladu sa ustavom i zakonom, nadležni organi i ustanove koje su registrovane za pružanje usluga u oblasti predškolskog odgoja i obrazovanja, obavezni su primjenjivati i poštivati principe i norme utvrđene ovim zakonom i osigurati odgoj i obrazovanje pod jednakim uslovima za svu djecu.

(2) Općina, u javnom interesu, ima pravo i obavezu odlučivati o potrebama građana za organizovanjem i ostvarivanjem programa predškolskog odgoja i obrazovanja na svom području, te radi zadovoljavanja tih potreba građana osnivati predškolske ustanove.

II. PRINCIPI I CILJEVI PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Član 4. (Principi predškolskog odgoja i obrazovanja)

Predškolski odgoj i obrazovanje zasniva se na sljedećim principima:

- a) razvojni principi,
- b) princip uvažavanja stepena razvoja djeteta,
- c) princip zabrane diskriminacije,
- d) princip osiguranja najboljeg interesa djeteta,
- e) princip osiguranja vlastitih vrijednosti,
- f) princip osiguranja optimalnog razvoja djeteta,
- g) princip prava na jezik,
- h) princip poštivanja vjerskih sloboda,
- i) princip integracionih programa za djecu s posebnim potrebama,
- j) princip prava roditelja i djece na izbor ustanove i odlučivanje i
- k) princip zajedničke jezgre.

Član 5. (Razvojni principi)

Predškolski odgoj i obrazovanje na području Kantona karakterišu sljedeći razvojni principi:

- a) humanističkorazvojni princip,
- b) princip profesionalne autonomnosti i stručne odgovornosti i
- c) princip demokratičnosti.

Član 6. (Uvažavanje stepena razvoja djeteta)

Predškolski odgoj i obrazovanje zasnovan na humanističkom pristupu odgoja i obrazovanja, savremenim naučnim

dostignućima i teorijama o djetetovom razvoju i pravima djeteta obavezno uvažava stepen razvoja djeteta, specifičnosti razvojnih mogućnosti i pojedinačne potrebe djeteta.

Član 7.
(Zabrana diskriminacije)

(1) Svako dijete ima jednako pravo pristupa i jednake mogućnosti učešća u predškolskom odgoju i obrazovanju, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi.

(2) Jednak pristup i jednake mogućnosti podrazumijevaju osiguranje jednakih uslova i priljika za sve, za početak i nastavak daljeg odgoja i obrazovanja.

Član 8.
(Osiguranje najboljeg interesa djeteta)

(1) Pravo djeteta na odgoj i obrazovanje i ispravnu brigu za dobrobit njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja i bezbjednosti ima prednost nad svim drugim pravima.

(2) U slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, tumačenju ili djelovanju koje će najviše koristiti interesu djeteta.

Član 9.
(Osiguranje vlastitih vrijednosti)

Principi i ciljevi predškolskog odgoja i obrazovanja proizlaze iz općeprihvaćenih, univerzalnih vrijednosti demokratskog društva te vlastitih vrijednosnih sistema zasnovanih na specifičnostima nacionalne, historijske, kulturne i vjerske tradicije konstitutivnih naroda i nacionalnih manjina koji žive u Bosni i Hercegovini.

Član 10.
(Cilj predškolskog odgoja i obrazovanja)

Opći cilj predškolskog odgoja i obrazovanja je osiguranje optimalnih i jednakih uslova kako bi se svako dijete, do polaska u osnovnu školu, razvijalo i ostvarivalo svoje pune potencijale i kompetencije kroz različite vidove kvalitetnog i profesionalno autonomnog institucionalnog i vaninstitucionalnog predškolskog odgoja i obrazovanja.

Član 11.
(Pravo na jezik)

Jezik i kultura svih konstitutivnih naroda i svake nacionalne manjine koja živi na području Kantona poštivat će se i uključivati u predškolsku ustanovu u skladu sa ustavom, Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, Okvirnom konvencijom za zaštitu nacionalnih manjina, Konvencijom o pravima djeteta i zakonom.

Član 12.
(Poštivanje vjerskih sloboda)

Predškolske ustanove razvijat će, unapređivati i poštovati nacionalne i vjerske slobode, običaje, toleranciju i kulturu dijaloga, u skladu sa članom 11. ovog zakona.

Član 13.
(Integracioni programi za djecu sa posebnim potrebama)

(1) Djeca s posebnim potrebama uključuju se u predškolske ustanove prema programima koji su prilagođeni njihovim individualnim potrebama.

(2) Za svako dijete izradit će se individualni program prilagođen njegovim mogućnostima i sposobnostima.

(3) Za djecu s posebnim potrebama pripremaju se i provode prilagođeni programi za integraciju.

Član 14.
(Pravo roditelja i djece na izbor ustanove i odlučivanje)

(1) Roditelji imaju pravo na izbor predškolske ustanove u kojoj će se odgajati i obrazovati njihovo dijete.

(2) Roditelji imaju pravo i obavezu da preko svojih predstavnika u predškolskim ustanovama i tijelima i putem svojih asocijacija, u interesu svoje djece, učestvuju u odlučivanju na svim nivoima o pitanjima značajnim za rad predškolske ustanove i funkcionisanje predškolskog odgoja i obrazovanja.

III. FUNKCIJE PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Član 15.
(Funkcije predškolskog odgoja i obrazovanja)

Funkcije predškolskog odgoja i obrazovanja su:

- a) osiguranje uslova za optimalni razvoj svakog djeteta,
- b) pomoć roditeljima u brizi za negu, zaštitu, razvoj, odgoj i opće blagostanje djeteta,
- c) dopunjavanje porodičnog odgoja,
- d) pripremanje djece za dalji odgoj i obrazovanje i
- e) ulaganje društva u blagostanje i napredak.

Član 16.
(Standardi i normativi)

(1) Predškolske ustanove obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja u skladu s planovima i programima, koji moraju biti usklađeni sa zajedničkom jezgrom planova i programa u Bosni i Hercegovini u skladu sa Okvirnim zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju u BiH, a u skladu s pedagoškim standardima i normativima za opremu, didaktička, zdravstveno-higijenska, estetska i druga sredstva za predškolski odgoj i obrazovanje (u daljem tekstu: Standardi i normativi).

(2) Standarde i normative donosi Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 17.
(Obavezno uključivanje djece u predškolsku ustanovu)

U godini pred polazak u osnovnu školu predškolski odgoj i obrazovanje je obavezan za svu djecu predškolskog uzrasta.

Član 18.
(Prijem djece)

(1) Prijem djece u predškolsku ustanovu, osim djece koja imaju obavezu iz člana 17. ovog zakona, vrši se tokom cijele godine, u skladu sa ovim zakonom, podzakonskim aktima koji regulišu djelatnost predškolskog odgoja i obrazovanja i općim aktima predškolske ustanove.

(2) Predškolske ustanove, u pogledu ostvarivanja prava na prijem i sprovođenja procedura bez diskriminacije, osiguravaju jednake mogućnosti za prijem sve djece.

(3) Prilikom upisa u predškolsku ustanovu roditelji/staratelji djece su obavezni dostaviti uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti djeteta.

IV. OSNIVANJE I ORGANIZACIJA PREDŠKOLSKIH USTANOVA

Član 19.
(Javne i privatne predškolske ustanove)

(1) Predškolski odgoj i obrazovanje realizuje se u javnim i privatnim predškolskim ustanovama.

(2) Javne i privatne predškolske ustanove osnivaju se u skladu sa principima, uslovima i kriterijima utvrđenim zakonom.

Član 20.
(Osnivanje predškolskih ustanova)

(1) Predškolsku ustanovu kao javnu ustanovu može osnovati, u skladu sa Zakonom o ustanovama i ovim zakonom, općina sa područja Kantona.

(2) Predškolsku ustanovu osniva općina u skladu sa javnim interesom i programom potreba razvoja predškolskog odgoja i obrazovanja na svom području.

(3) Dvije ili više općina mogu zajednički osnovati predškolsku ustanovu.

(4) Predškolsku ustanovu, kao privatnu ustanovu, mogu osnovati u skladu s ovim zakonom i druga domaća i strana pravna i fizička lica.

Član 21.
(Osiguravanje sredstava za osnivanje)

Osnivač predškolske ustanove osigurava sredstva potrebna za osnivanje i rad predškolske ustanove.

Član 22.
(Akt o osnivanju)

(1) Akt o osnivanju predškolske ustanove čiji je osnivač općina donosi općinsko vijeće.

(2) Kada su osnivači predškolske ustanove dvije ili više općina, akt o osnivanju donose sporazumno općinska vijeća tih općina.

(3) Akt o osnivanju privatne predškolske ustanove donosi osnivač.

Član 23.
(Obavezan sadržaj akta o osnivanju)

(1) Akt o osnivanju predškolske ustanove sadrži:

- a) naziv osnivača,
- b) naziv i sjedište predškolske ustanove,
- c) djelatnost predškolske ustanove,
- d) iznos sredstava za osnivanje i početak rada i način njihovog osiguravanja,
- e) izvore i način osiguravanja sredstava za rad predškolske ustanove,
- f) međusobna prava i obaveze između osnivača i predškolske ustanove,
- g) način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima i način na koji se pokriva višak rashoda nad приходima,
- h) prava, obaveze i odgovornosti predškolske ustanove u pravnom prometu,
- i) lice koje će do imenovanja organa rukovođenja predstavljati i zastupati predškolsku ustanovu i njegova ovlaštenja i odgovornosti,
- j) rok za donošenje pravila predškolske ustanove, imenovanje organa upravljanja i rukovođenja predškolskom ustanovom,
- k) druga pitanja od značaja za rad predškolske ustanove.

(2) Akt o osnivanju predškolske ustanove, pored odredbi iz stava (1) ovog člana, obavezno sadrži i odredbe o:

- a) broju članova upravnog odbora i načinu njihovog izbora,
- b) imenovanju direktora, odnosno vršioca dužnosti direktora ustanove,
- c) drugim pravima i obavezama osnivača i predškolske ustanove.

Član 24.
(Dostavljanje akta o osnivanju na saglasnost)

Osnivač predškolske ustanove dužan je akt o osnivanju dostaviti Ministarstvu, prije početka obavljanja djelatnosti, radi davanja saglasnosti u pogledu njegove usklađenosti sa zakonom.

Član 25.
(Uslovi za osnivanje)

Predškolska ustanova može biti osnovana ako postoji:

- a) elaborat osnivača o opravdanosti potrebe osnivanja predškolske ustanove,
- b) odobren program rada,
- c) osigurana novčana sredstva za osnivanje i rad predškolske ustanove i
- d) ispunjenost drugih uslova propisanih zakonom i drugim propisima.

Član 26.
(Uslovi za obavljanje djelatnosti)

Uslovi koje predškolska ustanova mora ispuniti prije početka obavljanja djelatnosti su:

- a) da postoji dovoljan broj djece za formiranje najmanje dvije odgojne grupe,
- b) da je osiguran dovoljan broj zaposlenika odgovarajuće stručne spreme, u skladu sa Standardima i normativima,
- c) da je osiguran prostor, oprema i didaktička sredstva za obavljanje djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja, u skladu sa Standardima i normativima.

Član 27.
(Provjera uslova za početak rada)

(1) Predškolska ustanova ne može početi sa radom prije pribavljanja rješenja o odobrenju za obavljanje djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja.

(2) Osnivač predškolske ustanove podnosi zahtjev Ministarstvu radi utvrđivanja ispunjenosti uslova za početak rada predškolske ustanove, najkasnije u roku od 90 dana od dana upisa predškolske ustanove u sudski registar.

(3) Stručna komisija Ministarstva utvrđuje stepen ispunjenosti uslova za početak rada predškolske ustanove.

(4) Rješenje o odobrenju za obavljanje djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja izdaje Ministarstvo, na prijedlog Stručne komisije iz stava (3) ovog člana.

(5) Rješenje iz stava (4) ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 28.
(Upis u registre)

(1) Predškolska ustanova upisuje se u sudski registar kod nadležnog suda i danom upisa stiče svojstvo pravnog lica.

(2) Predškolska ustanova je dužna, u roku od 30 dana nakon izdatog rješenja iz člana 27. stava (4) ovog zakona, podnijeti Ministarstvu prijavu za upis predškolske ustanove u Registar predškolskih ustanova koji vodi Ministarstvo.

Član 29.
(Pečat predškolske ustanove)

Predškolska ustanova ima pečat u skladu sa aktom o osnivanju.

Član 30.
(Zabrana obavljanja djelatnosti)

(1) Predškolskoj ustanovi koja je prestala ispunjavati uslove propisane članom 26. ovog zakona, nadležni inspektor će odrediti rok u kome je dužna otkloniti utvrđene nedostatke.

(2) Ukoliko nedostaci ne budu otklonjeni u ostavljenom roku, nadležni inspektor će predškolskoj ustanovi rješenjem zabraniti dalje obavljanje djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja i o tome obavijestiti osnivača.

(3) Pravosnažno rješenje o trajnoj zabrani rada iz stava (2) ovog člana inspektor dostavlja osnivaču i Ministarstvu, radi brisanja ustanove iz registra.

(4) Nakon pravosnažnosti rješenja iz stava (2) ovog člana predškolska ustanova ne smije obavljati djelatnost predškolskog odgoja i obrazovanja.

Član 31.
(Statusne promjene i prestanak rada)

(1) Na osnivanje, rad, statusne promjene i prestanak rada predškolske ustanove primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama, ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

(2) U slučaju prestanka rada predškolske ustanove, osnivač je dužan da djeci koja pohađaju program obaveznog uključivanja u predškolski odgoj i obrazovanje do polaska u osnovnu školu omogući nastavak započetog predškolskog odgoja i obrazovanja u drugoj adekvatnoj ustanovi, pod jednakim uslovima.

Član 32.
(Mreža predškolskih ustanova)

(1) Općine imaju pravo i obavezu, u javnom interesu, odlučivati o potrebama za organizovanjem i ostvarivanjem programa predškolskog odgoja na svom području.

(2) Općine odlučuju o mreži predškolskih ustanova u skladu sa programom razvoja predškolskog odgoja i obrazovanja na svom području.

Član 33.
(Organizacione forme predškolske ustanove)

(1) Sa stanovišta organizacionih formi, predškolski odgoj i obrazovanje se ostvaruje u okviru:

- jaslica, za djecu od šest mjeseci života do navršene treće godine života i
- vrtića, za djecu od navršene treće godine života do polaska u osnovnu školu.

(2) Predškolska ustanova se može organizovati i registrovati za realizaciju jedne ili više organizacionih formi iz stava (1) ovog člana.

Član 34.
(Predškolske ustanove za djecu sa posebnim potrebama)

U slučajevima kada se za djecu predškolske dobi sa posebnim potrebama ne može organizovati odgojno-obrazovni rad u predškolskoj ustanovi, taj rad se može djelimično ili u potpunosti obavljati u posebnim predškolskim ustanovama za odgoj i obrazovanje djece sa posebnim potrebama.

V. PROGRAMI PREDŠKOLSKIH USTANOVA

Član 35.
(Uspostava zajedničke jezgre programa)

(1) U svim javnim i privatnim predškolskim ustanovama na području Kantona uspostavlja se i primjenjuje zajednička jezgra cjelovitih razvojnih programa za rad u predškolskim ustanovama.

(2) Zajednička jezgra programa i plana treba da:

- a) garantuje i osigura kvalitetan odgoj i obrazovanje za svu djecu i dostizanje zadovoljavajućeg standarda znanja, vještina i sposobnosti,
- b) osigura dosljednost kvaliteta standarda odgoja i obrazovanja u svim predškolskim ustanovama na području Kantona,
- c) osigura primjenu programa koji odgovaraju razvojnim potrebama djece predškolske dobi,
- d) osigura da se kroz odgojno-obrazovni proces razvija pozitivan odnos i osjećaj pripadnosti državi Bosni i Hercegovini,
- e) osigura zadovoljavajuću usklađenost programa, kao i njihovu prilagođenost specifičnim potrebama predškolske ustanove i lokalne zajednice i

f) osigura slobodu kretanja i jednak pristup predškolskom odgoju i obrazovanju za svu djecu.

Član 36.
(Primjena zajedničke jezgre)

Pored realizacije sadržaja iz zajedničke jezgre u svojim programima javne i privatne predškolske ustanove imaju slobodu kreiranja i realizacije određenih sadržaja po svom izboru, u skladu s odredbama ovog zakona.

Član 37.
(Vrste programa)

(1) U predškolskim ustanovama na području Kantona koriste se slijedeći programi:

- a) cjeloviti razvojni program,
- b) specijalizovani razvojni program,
- c) prilagođeni program,
- d) interventni, kompenzacioni i rehabilitacioni program,
- e) program jačanja roditeljskih kompetencija,
- f) obavezni program predškolskog odgoja i obrazovanja pred polazak u osnovnu školu,
- g) dopunski program,

(2) U predškolskim ustanovama se realizuje program produženog boravka za zbrinjavanje školske djece, kojeg donosi predškolska ustanova uz prethodno mišljenje osnivača i stručno mišljenje Pedagoškog zavoda.

(3) Programima iz stava (1) ovog člana utvrđuju se ciljevi i zadaci, sadržaj i vrsta, te profil i stručna sprema zaposlenika koji realizuju svaki od ovih programa.

(4) Program iz stava (1) tačaka a) i f) ovog člana donosi Ministarstvo uz stručno mišljenje Pedagoškog zavoda, a programe iz stava (1) tačaka b), c), d), e) i g) ovog člana donosi predškolska ustanova uz prethodno mišljenje osnivača i stručno mišljenje Pedagoškog zavoda.

(5) Predškolska ustanova može realizovati jedan ili više programa iz stava (1) ovog člana.

Član 38.
(Cjeloviti razvojni program)

(1) Cjeloviti razvojni program predškolskog odgoja i obrazovanja utvrđuje obim i sadržaj odgojno-obrazovnog rada, metodologiju i didaktičko-metodičke upute za odgajatelje.

(2) Cjeloviti razvojni program obuhvata program njege, odgoja i obrazovanja, zdravstvene zaštite, ishrane i socijalne zaštite djece predškolske dobi i to:

- a) za djecu od šest mjeseci do tri godine starosti,
- b) za djecu od tri do pet godina starosti.

(3) Cjeloviti razvojni program obavezno se ostvaruje u predškolskoj ustanovi, u ustanovi za djecu bez roditeljskog staranja ili u drugim odgojno-obrazovnim ustanovama u kojima se radi sa djecom predškolske dobi.

Član 39.
(Specijalizovani razvojni program)

Specijalizovani razvojni program je dodatni program koji ima za cilj realizaciju odgojno-obrazovnih sadržaja iz oblasti muzičke, likovne i dramske umjetnosti, sporta, lutkarstva, stranih jezika, relaksacije i drugih oblasti koje su u funkciji zadovoljavanja posebnih interesovanja i sklonosti djece.

Član 40.
(Prilagođeni program)

(1) Prilagođeni program predškolskog odgoja i obrazovanja je program koji se individualno izrađuje za:

- a) djecu sa razvojnim poteškoćama,
- b) nadarenu djecu.

(2) Prilagođeni program predškolskog odgoja i obrazovanja za djecu sa razvojnim poteškoćama je program koji se izrađuje za djecu koja imaju lakše smetnje u psihičkom i fizičkom razvoju i za traumatičnu djecu od šest mjeseci starosti do polaska u osnovnu školu.

(3) Prilagođeni program predškolskog odgoja i obrazovanja za nadarenu djecu je program koji se realizuje sa nadarenom djecom predškolske dobi, uz saglasnost roditelja.

(4) Za svako dijete izradit će se individualni program prilagođen njihovim mogućnostima i sposobnostima.

Član 41.

(Interventni, kompenzacioni i rehabilitacioni program)

Interventni, kompenzacioni i rehabilitacioni programi su specifični odgojno-obrazovni programi kojima se utvrđuju ciljevi, zadaci, obim i sadržaj odgojno-obrazovnog rada za djecu koja u svojoj porodici imaju neadekvatne uslove za normalan razvoj (roditelji sa smetnjama u psihičkom i fizičkom razvoju, društveno neprilagođeni roditelji, posebno socijalno ugrožene porodice, nizak obrazovni nivo u porodici i slično).

Član 42.

(Program jačanja roditeljskih kompetencija)

Program jačanja roditeljskih kompetencija ima za cilj da, kroz različite oblike edukacije roditelja djece predškolske dobi, ojača roditeljske kompetencije, omogući im put do novih saznanja o dječijem razvoju.

Član 43.

(Obavezni program predškolskog odgoja i obrazovanja pred polazak u osnovnu školu)

(1) Obavezni program predškolskog odgoja i obrazovanja pred polazak u osnovnu školu je namijenjen djeci predškolske dobi koja nisu obuhvaćena nekim drugim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja, a koja su pred polazak u osnovnu školu.

(2) Program iz stava (1) ovog člana obuhvata aktivnosti koje se mogu organizovati jednom ili više puta u sedmici u maksimalnom dnevnom trajanju od tri sata a ukupnom trajanju od minimalno 150 sati, u skladu sa potrebama i interesima porodice i djeteta.

Član 44.

(Dopunski program)

Dopunski program za djecu državljanke Bosne i Hercegovine povratnike iz inostranstva namijenjen je za rad s djecom predškolske dobi i ima za cilj učenje maternjeg jezika i kulture Bosne i Hercegovine.

Član 45.

(Ciljevi programa)

Realizovanjem programa iz člana 37. ovog zakona predškolske ustanove stvaraju primjercne uslove za normalan rast i razvoj svakog djeteta i dopunjavaju porodični odgoj i obrazovanje djece predškolske dobi, njihovu lakšu socijalizaciju u društvenu zajednicu i bolje uklopavanje u školski odgojno-obrazovni sistem

Član 46.

(Godišnji program rada i izvještaji o radu)

(1) Predškolska ustanova obavlja djelatnost na osnovu godišnjeg programa rada koji se donosi za pedagošku godinu koja traje, po pravilu, od 1. septembra tekuće godine do 31. avgusta sljedeće godine.

(2) Godišnji program rada obuhvata programe odgoja i obrazovanja, programe zdravstvene zaštite, higijene i prehrane, programe socijalne zaštite djece, kao i druge programe koje predškolska ustanova ostvaruje u sporazumu sa roditeljima djece i osnivačem.

(3) Izvještaj o radu za proteklu pedagošku godinu i godišnji program rada za tekuću pedagošku godinu, na prijedlog stručnog vijeća, usvaja upravni odbor predškolske ustanove.

(4) Predškolska ustanova dostavlja osnivaču, Ministarstvu i Pedagoškom zavodu izvještaj o radu za proteklu pedagošku godinu i godišnji program rada za tekuću pedagošku godinu, u roku od 15 dana od dana njihovog usvajanja, a najkasnije do kraja septembra tekuće godine.

Član 47.

(Stručni nadzor)

S ciljem osiguranja da sve predškolske ustanove rade u skladu sa Standardima i normativima osigurava se stručni nadzor u javnim i privatnim predškolskim ustanovama koji provodi Pedagoški zavod.

VI. ODGAJATELJI I STRUČNI SARADNICI

Član 48.

(Profil stručnjaka)

(1) Različite programe predškolskog odgoja i obrazovanja, u javnim i privatnim predškolskim ustanovama, realizuju odgajatelji i stručni saradnici različitih profila (pedagozi, specijalni pedagozi, logopedi, psiholozi, ljekari, socijalni radnici) s visokom stručnom spremom i položenim stručnim ispitom.

(2) Njegu i brigu o zaštiti i unapređenju zdravlja djece, u dobi od šest mjeseci do polaska u osnovnu školu, realizuju medicinski radnici sa završenim fakultetom, višom ili srednjom medicinskom školom i položenim stručnim ispitom.

(3) Vrsta stručne spreme i ostali uslovi za obavljanje odgojno-obrazovnog rada u predškolskoj ustanovi bit će definisani Standardima i normativima i programima predškolskog odgoja i obrazovanja.

(4) Za ostale poslove vezane za funkcionisanje predškolske ustanove (administrativno-finanjsijske, tehničke poslove, poslove pripremanja hrane i ostale poslove) predškolska ustanova angažuje kadrove odgovarajućeg usmjerenja što će se detaljnije propisati Standardima i normativima i općim aktima predškolske ustanove.

(5) Za odgajatelja ne može biti izabrano lice koje je pravosnažno osuđeno za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje poslova i radnih zadataka predškolskog obrazovanja.

Član 49.

(Pripravnici i polaganje stručnog ispita)

(1) Odgajatelji i stručni saradnici sa završenom visokom stručnom spremom, koji prvi put zasnivaju radni odnos u tom zanimanju i nemaju položen stručni ispit, niti prethodno radno iskustvo, imaju status pripravnika.

(2) Pripravnici su obavezni nakon jedne godine, a prije isteka druge godine neposrednog odgojno-obrazovnog rada, položiti stručni ispit.

(3) Pripravniku prestaje radni odnos prije isteka druge godine neposrednog odgojno-obrazovnog rada ukoliko ne položi stručni ispit.

(4) Rok iz stava (3) ovog člana ne odnosi se na vrijeme privremene nesposobnosti za rad, porodiljskog odsustva i drugo vrijeme opravdanog odsustva.

(5) Program stručnog ispita, sastav komisije, način polaganja stručnog ispita, obrazac uvjerenja o položenom stručnom ispitu i vođenje evidencije o stručnom ispitu se uređuje bližim propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 50.

(Asistenti i volonteri)

U realizaciji programa odgojno-obrazovnog rada u predškolskim ustanovama mogu učestvovati i lica s visokom, višom i srednjom stručnom spremom odgojno-obrazovnog i medicinskog smjera u svojstvu asistenta i volontera, kroz humanitarni rad.

Član 51. (Volonterski rad)

(1) Odgajatelja i stručnog saradnika sa završenom visokom stručnom spremom bez radnog iskustva u tom zanimanju predškolska ustanova može primiti na stručno osposobljavanje za samostalan rad i sticanje prava na polaganje stručnog ispita, bez zasnivanja radnog odnosa (volonterski rad).

(2) Ugovor sa volonterom zaključuje se u pisanoj formi. Kopiju ugovora predškolska ustanova dostavlja nadležnoj službi za zapošljavanje, u roku od tri dana od dana zaključenja ugovora, radi evidencije i kontrole.

(3) Trajanje volonterskog rada računa se u pripravnici staž i radno iskustvo kao uslov za rad na određenim radnim mjesecima ili za polaganje stručnog ispita.

(4) Volonter ima pravo na zdravstveno osiguranje, kako je to utvrđeno propisima za nezaposlena lica.

(5) Radi osiguranja za slučaj povrede na radu ih profesionalne bolesti, predškolska ustanova plaća nadležnoj službi za zapošljavanje 35% od najniže plaće za svakog volontera.

(6) Volonter ima pravo na odmor u toku radnog dana, dnevni odmor između dva uzastopna radna dana i sedmičnu odmor.

Član 52. (Zdravstveni pregledi zaposlenika)

(1) Predškolska ustanova dužna je osigurati zdravstveni pregled zaposlenika do početka pedagoške godine za tu pedagošku godinu.

(2) Zaposlenici predškolske ustanove dužni su obaviti zdravstveni pregled do početka pedagoške godine za tu pedagošku godinu.

(3) Ukoliko postoje razlozi za opravdanu sumnju u zdravstveno stanje zaposlenika, rukovodilac predškolske ustanove će uputiti zaposlenika na ponovni zdravstveni pregled u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu.

(4) Predškolska ustanova ne može zaposliti lice koje boluje od zarazne ili duševne bolesti ili ima psihičke poremećaje.

(5) Ako se u toku trajanja radnog odnosa zaposlenika ustanovi da je zaposlenik obolio od zarazne ili duševne bolesti ili ima psihičke poremećaje, bit će oslobođen rada sa djecom na realizaciji programa predškolskog odgoja i obrazovanja u predškolskoj ustanovi, te po mogućnosti, raspoređen na druge poslove koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi.

(6) Troškovi zdravstvenog pregleda padaju na teret osnivača.

Član 53. (Izbor zaposlenika u javnoj predškolskoj ustanovi)

(1) Odgajatelji i stručni saradnici primaju se u radni odnos, u javnoj predškolskoj ustanovi, na osnovu javnog konkursa.

(2) Ostali zaposlenici javne predškolske ustanove primaju se u radni odnos na osnovu javnog oglasa.

(3) Izuzetno, lica iz stava (1) ovog člana, mogu se primiti u radni odnos na određeno vrijeme bez konkursa:

a) ukoliko se po okončanju konkursne procedure ne bude mogao izabrati kandidat koji ispunjava uslove konkursa, predškolska ustanova može primiti lice odgovarajućeg profila i stručne spreme, na određeni period, ne duži od 90 dana,

b) radi zamjene odsutnog zaposlenika, može se primiti lice odgovarajućeg profila i stručne spreme, koje ispunjava uslove predviđene ovim zakonom, na određeni period, ne duži od 90 dana.

(4) Javni konkurs/oglas raspisuje upravni odbor i objavljuje ga u dnevnom listu, a sprovodi ga konkursna komisija.

(5) Odluku o izboru zaposlenika iz stavova (1) i (2) ovog člana, na osnovu prijedloga konkursne komisije, donosi direktor predškolske ustanove.

(6) Zaposlenik nezadovoljan odlukom direktora predškolske ustanove može uložiti žalbu upravnom odboru predškolske ustanove,

u roku od osam dana od dana prijema obavijesti o odluci direktora iz stava (5) ovog člana.

(7) Odluka upravnog odbora predškolske ustanove je konačna.

Član 54. (Izbor zaposlenika u privatnoj predškolskoj ustanovi)

Način izbora odgajatelja, stručnih saradnika i drugih zaposlenika privatne predškolske ustanove uređuje se aktom o osnivanju, pravilima i drugim općim aktom privatne predškolske ustanove.

Član 55. (Raspored radnog vremena)

Raspored radnog vremena odgajatelja, stručnih saradnika i drugih zaposlenika, u sklopu utvrđenog broja radnih sati u toku sedmice, reguliše se pravilima ih drugim općim aktima predškolske ustanove u skladu sa zakonom.

Član 56. (Godišnji odmor)

(1) Odgajatelji i stručni saradnici koriste godišnji odmor, u pravilu, u razdoblju u kome se ne realizuju sadržaji predškolskog odgoja i obrazovanja i godišnji odmor može trajati najviše 30 radnih dana.

(2) Ukoliko zaposlenici iz stava (1) ovog člana iz opravdanih razloga, što cijeni direktor, ne iskoriste godišnji odmor u razdoblju navedenom u stavu (1) ovog člana, mogu godišnji odmor iskoristiti najkasnije do 30. juna naredne kalendarske godine.

(3) Ostali zaposlenici predškolske ustanove koriste godišnji odmor u skladu sa odredbama utvrđenim općim aktom predškolske ustanove.

Član 57. (Stručno usavršavanje)

(1) Odgajatelji i stručni saradnici obavezni su se stalno usavršavati u struci.

(2) Potreba stručnog usavršavanja odnosi se i na ostale zaposlenike predškolske ustanove.

(3) Program i način usavršavanja iz stavova (1) i (2) ovog člana donosi predškolska ustanova.

Član 58. (Napredovanje u struci i sticanje viših stručnih zvanja)

(1) Odgajatelji i stručni saradnici mogu, dok su u radnom odnosu u predškolskoj ustanovi, napredovati u više stručno zvanje mentora i savjetnika.

(2) Bliži propis o postupku, načinu i uslovima za napredovanje u struci i sticanje viših stručnih zvanja iz stava (1) ovog člana donosi Ministarstvo.

VII. STRUČNA TIJELA

Član 59. (Stručni organi)

Stručna tijela u predškolskim ustanovama su stručno vijeće i stručni aktivni.

Član 60. (Stručno vijeće)

(1) Stručno vijeće čine svi stručni zaposlenici predškolske ustanove.

(2) Stručno vijeće obavlja slijedeće poslove:

- a) prati i analizira organizovanje i realizovanje programa odgojno-obrazovnog rada,
 - b) utvrđuje program stručnog usavršavanja odgajatelja i prati njegovo realizovanje,
 - c) razmatra i utvrđuje prijedlog godišnjeg programa rada,
 - d) razmatra i daje primjedbe na izvještaj o radu stručnih tijela,
 - e) osniva, prati i analizira rad stručnih tijela,
 - f) predlaže predstavnika upravnog odbora,
 - g) predlaže i prati realizaciju saradnje s roditeljima i lokalnom zajednicom.
- (3) Stručnim vijećem rukovodi direktor predškolske ustanove.

Član 61. (Stručni aktivni)

- (1) Stručni aktivni se formiraju od odgajatelja i stručnih saradnika po dobnim skupinama u kojima se realizuje odgojno-obrazovni proces u predškolskoj ustanovi.
- (2) Stručni aktivni obavlja slijedeće poslove:
- a) brine o usklađivanju rada istih dobnih skupina,
 - b) preduzima mjere za uspješnu realizaciju programa,
 - c) prati cjelokupan razvoj i aktivnost djece te predlaže mjere za njihovu uspješnost.
- (3) Stručnim aktivom upravlja predsjednik aktiva, kojeg biraju svi članovi aktiva.

VIII. UPRAVLJANJE I RUKOVODENJE PREDŠKOLSKOM USTANOVOM

Član 62. (Upravni odbor)

- (1) Organ upravljanja u javnoj predškolskoj ustanovi je upravni odbor.
- (2) Upravni odbor odgovoran je za utvrđivanje politike predškolske ustanove, općenito za upravljanje predškolskom ustanovom i uspješno korištenje kadrovskih i materijalnih resursa.
- (3) Predsjedniku i članovima upravnog odbora može se odrediti naknada za rad aktom osnivača.

Član 63. (Sastav upravnog odbora)

- (1) Upravni odbor javne predškolske ustanove broji tri do pet članova, koje imenuje osnivač.
- (2) Članovi upravnog odbora biraju se na osnovu javnog konkursa po principu paritetne zastupljenosti osnivača, vijeća roditelja i stručnog osoblja predškolske ustanove.
- (3) Konkurs raspisuje osnivač, a provodi komisija u kojoj su po jedan predstavnik osnivača, vijeća roditelja i predškolske ustanove, koju imenuje osnivač.
- (4) Članove komisije iz stava (3) ovog člana predlažu organi subjekata koji čine komisiju.
- (5) Članovi upravnog odbora biraju se na mandat od četiri godine sa mogućnošću ponovnog izbora.
- (6) Ukoliko upravni odbor ne obavlja poslove iz svoje nadležnosti osnivač će pokrenuti postupak razrješenja članova postojećeg i imenovanja članova privremenog upravnog odbora.
- (7) Privremeni upravni odbor imenuje se i u slučaju kada se upravni odbor ne može konstituisati u skladu sa ovim zakonom ili kada se postupak koji prethodi imenovanju ne okonča u zakonom određenom roku.
- (8) Mandat privremenog upravnog odbora traje najduže 90 dana.
- (9) Sastav upravnog odbora javne predškolske ustanove mora odražavati nacionalnu strukturu djece i roditelja, osoblja i osnivača, onako kako ona u datom trenutku izgleda, u principu, prema popisu stanovništva u BiH iz 1991. godine.

(10) Upravni odbor, u pravilu, će odražavati i ravnopravnu zastupljenost spolova.

Član 64. (Ovlaštenja upravnog odbora)

- Upravni odbor kao organ upravljanja, osim ovlaštenja predviđenih Zakonom o ustanovama, ima i slijedeća ovlaštenja:
- a) donosi pravila i druga opća akta predškolske ustanove,
 - b) donosi godišnji program rada predškolske ustanove,
 - c) utvrđuje planove rada i razvoja predškolske ustanove,
 - d) na propisan način donosi odluku o statusnim promjenama na koje je data saglasnost i prijavljuje njihov upis u registre,
 - e) odlučuje o mjerilima i kriterijima upisa djece,
 - f) imenuje direktora predškolske ustanove,
 - g) rješava po zahtjevu u upravnoj stvari iz svog djelokruga,
 - h) rješava o žalbama kao drugostepeni organ i
 - i) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i pravilima predškolske ustanove.

Član 65. (Direktor)

- (1) Organ rukovođenja i stručni rukovodilac predškolske ustanove je direktor.
- (2) Direktor predškolske ustanove odgovoran je za upravljanje i realizaciju programskih aktivnosti predškolske ustanove.
- (3) Upravni odbor raspisuje konkurs za izbor direktora javne predškolske ustanove, koji se objavljuje u dnevnom listu.
- (4) Konkurs za direktora javne predškolske ustanove sadrži odgovarajuće uslove iz člana 66., trajanje konkursa, postupak i trajanje izbora kandidata i način obavještanja kandidata o rezultatima konkursa.
- (5) Kandidat za direktora javne predškolske ustanove, uz prijavu na konkurs, dostavlja i svoj program rada i razvoja predškolske ustanove za period na koji se imenuje.
- (6) Nakon provedene procedure konkursa, Upravni odbor na osnovu pribavljenog mišljenja Pedagoškog zavoda i saglasnosti osnivača, vrši izbor i imenovanje direktora javne predškolske ustanove.
- (7) Direktora privatne predškolske ustanove imenuje osnivač.

Član 66. (Uslovi za imenovanje direktora)

- (1) Za direktora predškolske ustanove može biti imenovano lice koje, pored općih uslova predviđenih zakonom, ima visoku stručnu spremu (VSS) iz oblasti predškolskog odgoja, pedagogije, specijalne pedagogije ili psihologije i najmanje pet godina iskustva u struci nakon sticanja odgovarajuće visoke stručne spreme, te da se ističe organizacionim sposobnostima.
- (2) Ukoliko se na ponovljeni konkurs ne jave lica sa visokom stručnom spremom koja ispunjavaju uslove iz stava (1) ovog člana, za direktora predškolske ustanove može biti imenovan istaknuti, u praksi dokazani nastavnik predškolskog odgoja i obrazovanja sa šestim stepenom stručne spreme.

Član 67. (Ograničenja za imenovanje direktora)

- (1) Direktor javne predškolske ustanove se imenuje na period od četiri godine i isto lice može biti ponovo imenovano, a najviše dva puta uzastopno u istoj predškolskoj ustanovi.
- (2) Za direktora predškolske ustanove ne može se imenovati:
- a) lice koje je krivično kažnjavano za djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje funkcije direktora u predškolskoj ustanovi,
 - b) lice koje je imenovano za direktora predškolske ustanove u dva uzastopna mandata, u predškolskoj ustanovi za koju se kandiduje,

- c) lice za koje je pravosnažnom sudskom presudom utvrđena nezakonitost u vršenju poslova na poziciji direktora.

Član 68.
(Vršilac dužnosti direktora)

(1) Ako se na raspisani konkurs ne prijavi niti jedan kandidat, odnosno ako niko od prijavljenih kandidata ne ispunjava propisane uslove ili ako osnivač odbije dati saglasnost za predloženog kandidata, konkurs se mora ponoviti

(2) Do izbora direktora na osnovu ponovljenog konkursa, upravni odbor će imenovati vršioca dužnosti direktora, na period najduže do šest mjeseci.

Član 69.
(Poslovi direktora)

Pređ poslova utvrđeni Zakonom o ustanovama, direktor predškolske ustanove obavlja i sljedeće poslove:

- saraduje s organima i tijelima općinske i kantonalne vlasti i najbližim okruženjem predškolske ustanove,
- predlaže godišnji plan i sačinjava prijedlog programa rada predškolske ustanove,
- zastupa i predstavlja predškolsku ustanovu i odgovara za zakonitost rada predškolske ustanove,
- brine se za provođenje odluka upravnog odbora, stručnog vijeća i drugih organa i tijela predškolske ustanove,
- rukovodi sjednicama stručnog vijeća,
- vrši prijem zaposlenika u radni odnos,
- odlučuje o pravima, obavezama i odgovornosti zaposlenika iz radnog odnosa u prvom stepenu,
- vrši ocjenjivanje rada zaposlenika predškolske ustanove,
- podnosi upravnom odboru izvještaj o radu i finansijskom poslovanju predškolske ustanove,
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i pravilima predškolske ustanove.

Član 70.
(Prijevremeno razrješenje dužnosti direktora javne predškolske ustanove)

(1) Upravni odbor javne predškolske ustanove može razrješiti direktora, uz saglasnost osnivača predškolske ustanove, i prije isteka vremena na koje je imenovan, u sljedećim slučajevima:

- na zahtjev direktora,
- ako utvrdi da je rad direktora neuspješan u realizaciji godišnjeg programa rada,
- ako organizacija rada predškolske ustanove nije usklađena sa Standardima i normativima, kriticom direktora
- ako utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad predškolske ustanove,
- u drugim slučajevima predviđenim zakonom, aktom o osnivanju ili pravilima predškolske ustanove.

(2) Upravni odbor javne predškolske ustanove može donijeti odluku o prijevremenom razrješenju direktora po okončanju postupka utvrđivanja odgovornosti i uz saglasnost osnivača.

(3) Ukoliko nadležni inspektor pri obavljanju nadzora utvrdi nezakonitosti u radu direktora o svom rješenju i nalazu obavještava upravni odbor javne predškolske ustanove.

(4) Ukoliko upravni odbor javne predškolske ustanove ne preduzme potrebne mjere, nadležni inspektor o tome obavještava osnivača javne predškolske ustanove.

Član 71.
(Prijedlog za prijevremeno razrješenje direktora)

Prijedlog za prijevremeno razrješenje direktora javne predškolske ustanove, u postupku utvrđivanja odgovornosti iz razloga utvrđenih u članu 70. ovog zakona, može dati osnivač i najmanje 2/3 članova upravnog odbora.

Član 72.
(Mirovanje prava iz radnog odnosa)

Licu koje je imenovano za direktora predškolske ustanove, predškolska ustanova u kojoj je zaposlen dužna je na njegov zahtjev osigurati mirovanje njegovih prava iz radnog odnosa najduže četiri godine od dana imenovanja, u skladu sa zakonom.

Član 73.
(Vijeće roditelja)

(1) Roditelji djece uključene u predškolsku ustanovu imaju pravo formirati vijeće roditelja, a predškolska ustanova je dužna pomoći im pri formiranju vijeća roditelja.

(2) Članove vijeća roditelja biraju roditelji.

(3) Način i procedura za osnivanje i rad vijeća roditelja utvrđuju se općim aktom predškolske ustanove.

(4) Vijeće roditelja:

- promoviše interese predškolske ustanove u lokalnoj zajednici,
- preporučava stavove roditelja upravnom odboru predškolske ustanove,
- potiče angažovanje roditelja u radu predškolske ustanove,
- informiše upravni odbor o svojim stavovima kada to ocijeni potrebnim, ili na zahtjev upravnog odbora, o pitanjima koja se odnose na rad predškolske ustanove,
- kandiduje predstavnika roditelja u upravni odbor.

IX. OPĆA AKTA PREDŠKOLSKE USTANOVE

Član 74.
(Pravila)

(1) Predškolska ustanova kao osnovni opći akt ima pravila koja donosi upravni odbor, uz prethodnu saglasnost osnivača.

(2) Pravilima predškolske ustanove, pored pitanja utvrđenih ovim zakonom, uređuju se i pitanja koja se odnose na:

- naziv i sjedište predškolske ustanove,
- osnivača predškolske ustanove,
- obavze predškolske ustanove prema osnivaču,
- djelatnost predškolske ustanove,
- način i uslove obavljanja djelatnosti,
- odnos prema korisnicima usluga,
- statusne promjene,
- način sticanja i raspoređivanja sredstava za rad,
- broj članova upravnog odbora,
- imenovanje i razrješenje direktora predškolske ustanove,
- organe predškolske ustanove, njihova prava, obavze i odgovornosti, te uslove i način njihovog izbora i razrješenja,
- opće akte koji se donose u predškolskoj ustanovi i način njihovog donošenja,
- lica ovlaštena za zastupanje i predstavljanje, njihova ovlaštenja i odgovornosti,
- način ostvarivanja javnosti rada predškolske ustanove,
- prijem i ostvarivanje prava, obaveza i odgovornosti zaposlenika u predškolskoj ustanovi, i
- druga pitanja značajna za rad predškolske ustanove.

Član 75.
(Drugi opći akti)

(1) Predškolska ustanova donosi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i načinu rada, uz prethodnu saglasnost osnivača.

(2) Predškolska ustanova donosi i druge opće akte u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i pravilima.

X. EVIDENCIJA I DOKUMENTACIJA**Član 76.****(Obaveza vođenja dokumentacije i evidencije)**

(1) Predškolska ustanova obavezna je voditi pedagošku dokumentaciju i evidenciju predviđenu ovim zakonom, drugim zakonima i podzakonskim aktima.

(2) Predškolska ustanova posebno je obavezna voditi evidenciju o:

- a) djeci upisanoj u predškolsku ustanovu,
- b) praćenju i napredovanju djece (dosije djeteta),
- c) prikupljanju sredstava od roditelja, osnivača i donatora,
- d) djeci s posebnim potrebama,
- e) djeci smještenoj u druge porodice.

(3) Rokovi za čuvanje dokumentacije iz stava (2) ovoga člana regulišu se posebnim propisom.

(4) Pravilnik o načinu vođenja pedagoške i ostale evidencije i dokumentacije predškolske ustanove donosi Ministarstvo.

XI. FINANSIRANJE PREDŠKOLSKIH USTANOVA**Član 77.****(Sredstva koja osigurava osnivač)**

(1) Osnivač predškolske ustanove osigurava sredstva potrebna za osnivanje, rad i provođenje programa predškolskog odgoja i obrazovanja u skladu sa Standardima i normativima.

(2) Osnivač osigurava sredstva za: plaće uposlenika (bruto), naknade i druga materijalna prava koja nemaju karakter plaća, materijalne troškove, nabavku osnovne opreme i učila, potrošni materijal za odgojno-obrazovni rad, amortizaciju i tekuće investiciono održavanje objekata, dio radno-igrovnog materijala (igračke i drugi osnovni didaktički materijal).

Član 78.**(Sredstva iz drugih izvora)**

(1) Programi predškolskog odgoja i obrazovanja, izuzev obaveznog predškolskog odgoja, finansijski se mogu podupirati i na slijedeći način:

- a) od roditelja djece predškolske dobi, ovisno o socijalnom statusu,
- b) donacijama,
- c) iz legata, poklona i zavještanja,
- d) vršenjem usluga.

(2) Kriterije o participaciji, ovisno o socijalnom statusu, donosi upravni odbor predškolske ustanove, uz predhodno pribavljenu saglasnost osnivača.

Član 79.**(Participacija korisnika usluga)**

Sredstva za realizaciju kraćih i specijalizovanih programa rada i troškove ishrane djece osiguravaju korisnici usluga.

Član 80.**(Obaveze obrazovnih vlasti)**

Ministarstvo javnim predškolskim ustanovama osigurava:

- a) sredstva za nabavku dijela didaktičkog materijala, u skladu sa mogućnostima,
- b) stručno usavršavanje kadrova u odgoju i obrazovanju putem Pedagoškog zavoda,
- c) razvoj predškolskih programa rada putem Pedagoškog zavoda,
- d) evaluaciju predškolskih programa rada putem Pedagoškog zavoda,
- e) dio sredstava za realizaciju specijalizovanih programa rada, u skladu sa mogućnostima,
- f) sufinansiranje izdavačke djelatnosti ustanove.

Član 81.**(Sredstva za realizaciju socijalne zaštite)**

Iz sredstava budžeta Kantona u skladu sa zakonom, sufinansira se dio troškova predškolskog odgoja i obrazovanja za:

- a) djecu bez roditeljskog staranja;
- b) djecu s posebnim potrebama;
- c) djecu invalida;
- d) djecu civilnih žrtava rata,
- e) djecu nezaposlenih roditelja;
- f) djecu samohranih roditelja;
- g) djecu korisnika socijalnih primanja;
- h) djecu redovnih studenata.

Član 82.**(Zdravstvena zaštita)**

Organi i institucije nadležne za oblast zdravstva na području Kantona, u skladu sa odgovarajućim federalnim i kantonalnim zakonima osiguravaju:

- a) realizaciju i sufinansiranje preventivnih programa zdravstvene zaštite i unapređenja zdravlja djece,
- b) učešće ljekara, stomatologa i medicinskih sestara u realizaciji programa zdravstvene zaštite i unapređenja zdravlja djece i njihovo stručno usavršavanje,
- c) provođenje sanitarnih pregleda zaposlenika u predškolskim ustanovama,
- d) provođenje pregleda djece pred upis u predškolsku ustanovu.

Član 83.**(Osigurnije sredstava za ostale potrebe)**

Osnivač osigurava sredstva za razvoj djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja, finansiranje odjela predškolskih ustanova u bolnicama, odjeljenja za djecu s posebnim potrebama pri odgovarajućim zavodima, za djecu nacionalnih manjina, posebno djecu Roma, kao i subvencije za cijenu grijanja, komunalije, vode, električne energije, PTT usluga i RTV takse, koje se svrstavaju u kategoriju domaćinstva.

Član 84.**(Sredstva za djecu iz hraniteljskih porodica)**

Smještaj djece u predškolske ustanove, za djecu iz hraniteljskih porodica, finansira se na način utvrđen aktima nadležnih organa i institucija iz oblasti socijalne politike.

XII. NADZOR**Član 85.****(Nadzor nad primjenom programa, Standarda i normativa)**

(1) Nadzor nad provođenjem i primjenom ovog zakona, u dijelu primjene Standarda i normativa i programa predškolskog odgoja i obrazovanja, vrši Ministarstvo.

(2) Zakonitost i uslove rada u predškolskoj ustanovi kontroliše nadležna inspekcija.

Član 86.**(Nadzor nad primjenom ostalih programa)**

Nadzor nad provođenjem ovog zakona koji se odnosi na program zdravstvene zaštite, prehrane djece, sanitarne uslove, kao i socijalnu zaštitu provode kantonalno ministarstvo nadležno za oblast zdravstva i kantonalno ministarstvo nadležno za oblast socijalne politike, svako u okviru svoje nadležnosti.

XIII. ZAŠTITA PRAVA**Član 87.****(Prijava zbog kršenja zakona)**

(1) Prijave zbog kršenja principa definisanih ovim zakonom mogu se podnijeti nadležnoj inspekciji, koja će rješenjem utvrditi opravdanost podnesene prijave i naložiti otklanjanje eventualno utvrđenog kršenja zakona.

(2) Ako rješenje iz prethodnog stava ne bude doneseno u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave, ili ako stranka nije zadovoljna rješenjem, može podnijeti žalbu Ministarstvu.

(3) Ministarstvo je obavezno rješiti po žalbi iz prethodnog stava u roku od 30 dana.

(4) Nezadovoljna stranka može pokrenuti postupak pred nadležnim sudom.

Član 88.**(Pokretanje disciplinskog postupka)**

Protiv zaposlenika predškolske ustanove koji postupaju suprotno ovom zakonu disciplinski postupak pokreće direktor predškolske ustanove.

XIV. KAZNENE ODREDBE**Član 89.**

(1) Predškolska ustanova će se kazniti novčanom kaznom od 2.000 KM do 10.000 KM za prekršaj ako:

- a) započne sa radom prije pribavljanja rješenja o odobrenju za obavljanje djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja (član 27. stav (1)),
- b) ako nastavi obavljati djelatnosti protivno članu 30. stav (4) ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana, kaznit će se i odgovorno lice u predškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 600 KM do 3.000 KM.

(3) Za prekršaj propisan ovim članom, uz novčanu kaznu, može se izreći i zaštitna mjera zabrana obavljanja djelatnosti predškolskoj ustanovi, odnosno dužnosti odgovornom licu u predškolskoj ustanovi.

Član 90.

(1) Predškolska ustanova će se kazniti novčanom kaznom od 1.000 KM do 5.000 KM za prekršaj ako:

- a) nije u roku podnijela prijavu za upis u Registar (član 28. stav (2)),
- b) nije u roku dostavila izvještaj o radu i godišnji program rada (član 46. stav (4)),
- c) ne osigura zdravstveni pregled zaposlenika (član 52. stav (1)).

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana, kaznit će se i odgovorno lice u predškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 500 do 2.500 KM.

Član 91.

(1) Predškolska ustanova će se kazniti novčanom kaznom od 800 KM do 4.000 KM za prekršaj ako:

- a) zaposli lice neodgovarajuće stručne spreme na provođenju programa predškolskog odgoja i obrazovanja suprotno članu 48. st. (1), (2) i (4) ovog zakona,
- b) zaposli lice protivno odredbama člana 48. stav (5) i člana 52. stav (4) ovog zakona,
- c) zaposli lice protivno odredbama člana 53. st. (1), (2), (3), (4) i (5) ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana, kaznit će se i odgovorno lice u predškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 400 do 2.000 KM.

XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Član 92.****(Status odgajatelja i stručnih saradnika bez odgovarajuće stručne spreme)**

(1) Odgajatelj i stručni saradnici koji su danom stupanja na snagu ovog zakona zatečeni u radnom odnosu u predškolskoj ustanovi, a nemaju potreban stepen stručne spreme iz člana 48. stav (1) ovog zakona, mogu nastaviti obavljanje poslova odgajatelja ili stručnog saradnika, ali su dužni u roku od četiri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona steći propisani stepen stručne spreme.

(2) Odgajateljima i stručnim saradnicima prestaje radni odnos u predškolskoj ustanovi ukoliko ne steknu propisani stepen stručne spreme u roku iz stava (1) ovog člana.

(3) Izuzetno, odgajatelji sa višom i srednjom stručnom spremom koji imaju više od 20 godina radnog staža u ustanovama predškolskog odgoja i obrazovanja a zatečeni su na poslovima odgajatelja, mogu obavljati poslove na kojima su zatečeni i nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 93.**(Obaveze odgajatelja i stručnih saradnika koji nemaju položen stručni ispit)**

(1) Lica koja na dan stupanja na snagu ovog zakona rade u predškolskoj ustanovi kao odgajatelji i stručni saradnici, a nemaju položen stručni ispit, obavezni su položiti stručni ispit u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Lica koja rade na poslovima njege i zdravstvene zaštite djece sa srednjom stručnom spremom (njegovateljice djece), ukoliko danom stupanja na snagu ovog zakona nemaju položen stručni ispit, obavezni su položiti stručni ispit u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Licima iz stavova (1) i (2) ovog člana prestaje radni odnos u predškolskoj ustanovi, ukoliko ne polože stručni ispit u roku iz stavova (1) i (2) ovog člana.

Član 94.**(Obaveza usklađivanja djelatnosti i općih akata)**

Predškolske ustanove dužne su usklađiti svoju djelatnost, rad, poslovanje i opća akta sa odredbama ovog zakona i drugih propisa u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona

Član 95.**(Obaveza izbora organa rukovođenja)**

(1) Direktori koji su na dan stupanja na snagu ovog zakona zatečeni u mandatu ostaju na dužnosti do isteka mandata, ukoliko ispunjavaju uslove za izbor direktora propisane ovim zakonom.

(2) Lica iz prethodnog stava koja ne ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom ostaju na dužnosti do izbora direktora u skladu sa članom 65. ovog zakona, a najduže šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 96.**(Donošenje podzakonskih akata)**

(1) Ministarstvo će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

- a) Standarde i normative iz člana 16. stav (2),
- b) Programe iz člana 37. stav (1) tačke a) i f),
- c) Pravilnik o načinu polaganja stručnog ispita, obrazac uvjerenja o položenom stručnom ispitu i vođenje evidencije o stručnom ispitu iz člana 49. stav (5),
- d) Pravilnik o postupku, načinu i uslovima za napredovanje u stručni i sticanje viših stručnih zvanja (član 58. stav (2)),
- e) Pravilnik o načinu vođenja pedagoške i ostale evidencije i dokumentacije predškolske ustanove iz člana 76. stav (4).

(2) Do donošenja propisa iz stava (1) ovog člana primjenjivat će se postojeći propisi, ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 97.**(Prelazak na obavezni predškolski odgoj i obrazovanje)**

(1) Obavezan predškolski odgoj i obrazovanje za djecu u godini prije polaska u osnovnu školu, u skladu sa ovim zakonom, otpočet će se realizovati od pedagoške 2010/2011. godine.

(2) U sredini u kojoj nema predškolske ustanove, obavezni program predškolskog odgoja i obrazovanja pred polazak u osnovnu školu realizovat će se uz korištenje prostornih kapaciteta osnovne škole.

Član 98.**(Prestanak primjene prethodnog zakona)**

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 8/98 i 6/04).

Član 99.**(Stupanje na snagu zakona)**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

B o s n a i H e r c e g o v i n a
Federacija Bosne i Hercegovine
T U Z L A N S K I K A N T O N
S k u p š t i n a
Broj: 01-02-587-20/09
Tuzla, 13.10.2009. godine

Predsjednik
Skupštine Tuzlanskog kantona
Mr. scs. Amir Fazlić, v.r.